

SÅ SKIMRANDE VAR
ALDRIG ÄLVEN

Den stora färden

Text och foto:
Mattias Abrahamsson

Sommarsolen glittrar sina sista strålar i Västerdalälvens forsande vatten när kursledare Mikael Lundgren samlar Patroll Stjärnans gångna dag.

– Vi har haft äventyr på floden, pratat mycket om andlighet, slagit läger, ätit en fantastisk middag och sprungit fort som X2000 genom en ledarskapsmodell.

PATRULL STJÄRNAN, som består av sju personer, är en av tre patruller som deltar i en Treklöver-Gilwell-utbildning i Dalarnas skogar. TG, som kursen oftast kallas, är Scouternas högsta ledarutbildning i Sverige. Den vänder sig till aktiva scoutledare som har några års ledarerfarenhet och som vill »utveckla sig själv och fördjupa sin förståelse för scoutings idé« som det står i kursbeskrivningen. I patrull Stjärnan finns scouter från olika förbund och scoutkårer. Åldern sträcker sig från dryga 20

år till knappa 50 år. Just den här upplagan av kursen kallas TG Färd och sker i form av en forspaddling längs Västerdalälven. Deltagarna har själva bestämt platsen under förberedelseträffen.

NÄR MIDDAGEN är avslutad sitter patrull Stjärnan samlad runt ett bord, i väntan på dagens reflektionsstund. En stund tidigare har de haft ett kurspass där kursledarna presenterade en modell över vilken typ av ledarskap som behövs i olika situationer. Tiden var lite knapp innan middagen och kurspasset genomfördes i högt tempo. Därav Mikael's liknelse med snabbtåget. Men när det nu är dags för var och en att reflektera över dagens upplevelser sänker sig ett stort lugn över gruppen. Bibliotekstystnad råder. Åtta vuxna människor sitter runt samma bord men stirrar åt olika håll. Blickarna är glasartade men inte tomma. Myggornas

envisa surrande och tankarnas febrila knakande är det enda som hörs.

Efter reflektionsstunden får var och en i patrullen berätta om vad man tyckt varit dagens »mersmak«, »eftertanke« och »glädjeämne«. Flera av betraktelserna är personliga på ett sätt som är ovanligt mellan människor som bara umgåtts en knapp vecka. För att man ska våga öppna sig är tanken att reflektionerna ska hållas inom gruppen. Men patrullen ger sitt godkännande till att ha en nyfiken reporter närvarande. Dagens diskussioner om andlighet har gjort stort intryck hos flera i gruppen. Någon berättar om sin förundran inför naturen. »Det här med att jag får en energiboost när jag ser trädtopparna röra sig eller när man möter en stor skogsvägg, sånt har jag aldrig pratat med någon om tidigare. Att få dela det med andra kändes bra.«

TIDIGARE UNDER DAGEN råkade Stjärnan ut för en situation där patrullens samarbetsförmåga sattes på prov. Benny kände plötsligt att hans kropp inte riktigt orkade med forspaddlingen. Hjärtat sade ifrån och han behövde avbryta. Den samarbetsförmåga och handlingskraft som gruppen visade tar flera upp som dagens »glädjeämne«. Men för Ismos del var det också dagens »eftertanke«.

– Jag har lätt för att tänka »pjåka dig inte« i situationer när någon inte orkar eller vill fortsätta. Nu var det en vuxen människa som klarade av att säga ifrån. Men jag inser att om jag hade varit ute med mina scouter hade jag kanske tvingat någon att fortsätta. Och då hade jag haft en rädd miniorscout i tältet ikväll. Det fick mig att tänka efter.

DISKUSSIONERNA och reflektionerna är centrala i upplägget av TG. Det är inte en kurs

där deltagarna korvstoppas med instruktioner och information från kursledarna. För en utomstående är det vid en första anblick svårt att se att det faktiskt pågår en utbildning. Det förekommer ingen större aktivitet förutom matlagningen, som även den sker under ganska stillsamma former. Det man ser är helt enkelt vuxna människor som sitter ner i grupp och pratar med varandra. Och, kanske minst lika viktigt, lyssnar på varandra.

Det är lågmälda samtal som pågår. De flesta deltagarna pratar långsamt och stannar ibland upp för att fundera över vad de ska säga. Just tiden att få reflektera över sig själv lyfter flera deltagare fram som viktigt och skönt. I den stressade vardagen på jobbet eller i scoutkåren finns sällan tid att fundera kring sin egen roll som ledare.

– Jag har lärt mig att jag ska försöka vara mer i nuet och reflektera i situationen över vad,

FAKTA OM TREKLÖVER-GILWELL

* Treklöver Gilwell är den högsta ledarutbildningen inom Scouterna i Sverige. Den är en sammanslagning av kurserna Gilwell och Treklöver som fanns under tiden då scouting var uppdelat mellan tjejer och killar.
* Treklöverkursen var nordisk medan Gilwellkursen var och är internationell. Fram till 70-talet kunde man enbart gå Gilwell-kursen på Gilwell Park i England men numera ordnar varje land sin egen utbildning.
* Varje kurs genomförs oftast under tre eller fyra tillfällen, fördelade över cirka ett halvårs tid. Förberedelsearbete, kursvecka, utvecklingsarbete och uppföljnings-träff är delar som ingår i kursen.

DET SKÖNA ÄR ATT VARA I DET GRÖNA!

hur och varför jag gör något, säger Anett Dahlbäck i patrull Staven. Hon kommer från Stora Tuna scoutkår i Borlänge. Anett tycker att TG är en gedigen ledarutbildning, som man inte bara har nytta av som scout. Till vardags jobbar hon som systemtekniker och det är hennes arbetsgivare som har betalat kursavgiften.

– Under mitt utvecklingssamtal med min chef kom vi fram till att jag behövde en ledarutbildning. Jag fick i uppgift att ta fram förslag på vad jag kunde göra. Då kom jag att tänka på TG.

Anett tog fram kursplanen och visade för sin chef.

– Han läste den. Sen frågade han om priset. När jag sagt det frågade han: »Måste man vara scout?« Det verkade som att han ville skicka fler på TG, säger Anett och skrattar.

Magnus Swahn från Karlstad scoutkår, ingår också i patrull Staven. Han menar att det är viktigt att som ledare våga satsa lite tid på sig själv och sitt eget ledarskap.

– Vi ledare är vana att bry oss om andra. Men den här gången ville jag vara lite egoistisk och göra något som är bra för mig. För att sen kunna ge tillbaks till andra.

MAGNUS GICK MED i Scouterna som vuxen när hans barn blev scouter för fem år sedan. Han bestämde sig för att gå ALU, Svenska Scoutförbundets grundläggande ledarutbildning. För honom var det viktigt att få pröva på att vara scout utan att ha fokus på barnen.

– Av de ledare som rekryterades till kåren samtidigt som mig var jag den ende som gick ALU. Då fick jag uppleva »vuxenscouting« för första gången. Det fick inte de andra föräld-

rarna göra och de slutade senare. Jag vet inte om det berodde på att de inte gått en ledarutbildning men jag fick i alla fall uppleva ron i att vara för mig själv, att »bara vara« scout.

Magnus betonar också att man inte ska vänta för länge med att gå TG.

– TG ska man gå när man är formbar. När man fortfarande har energi att förändras.

Han får medhåll av patrullkamraten Liam Westerberg från Johannebergs scoutkår i Göteborg.

– Jag tror att det finns en bild hos många att man ska avsluta sin ledarkarriär med att gå TG. När man var yngre och seniorscout fick man intrycket att TG var något man lät de gamla i kåren gå. Som ett tack för lång och trogen tjänst. Men TG är en stor energibooster!

ATT VARA LEDARE på en TG-kurs där alla deltagare är vuxna innebär att man oftast leder personer som är lika gamla eller äldre. Mikael Lundgren, från Södermalms scoutkår i Stockholm, menar att det ändå inte är någon större skillnad mot att leda barn.

– I grunden är det samma ledarskap. TG är förstas anpassat för vuxna människor. Vi ger inte så många praktiska instruktioner. Men annars handlar det om att stötta deltagarnas utveckling. Och utvecklingen ligger hos deltagaren som för sig själv framåt. Den principen tillämpas ju också på andra nivåer i scouting

Det är första gången Mikael är ledare för en TG-kurs och han trivs med rollen.

– Det finns en väldigt stark kraft hos vuxna människor som bestämt sig för att utvecklas. Det är roligt att få vara med och stötta den

kraften och få en egen skjuts av den.

Själv gick Mikael TG för nio år sedan. Han var då 19 år gammal. Även om han bara har positiva upplevelser från kursen tror han att det kanske hade varit bra att vänta tills han blivit några år äldre.

– Med åldern har jag lärt mig att bättre greppa möjligheterna till utveckling.

Samtidigt håller Mikael med om att man inte ska gå TG för sent i ledarkarriären.

– Jag tycker att det är synd att TG har blivit något som är det sista man gör inom scouting. Egentligen borde man få gå TG kanske en gång var femte, tionde år.

SEN KVÄLL. Kursdeltagarna sitter samlade i gräset. Dalarnas mygg är envetet aggressiva. Biter genom textil och skinn. Men det verkar inte bekomma deltagarna nämnvärt. TG Färd börjar lida mot sitt slut. Det är näst sista kvällen och alla deltagare har haft eller ska ha individuella samtal med någon av sina ledare. Målet är att starta det så kallade utvecklingsarbetet som är den sista fasen i en TG-kurs. Utvecklingsarbetet är en plan eller målsättning för hur man ska utveckla det egna ledarskapet. På uppföljningsträffen under hösten får var och en sedan redovisa hur det gått. Magnus Blombergsson, som är huvudansvarig för kursen berättar kort om vilka lärdomar han tog med sig från när han själv gick TG. Sedan vänder han sig direkt till alla deltagare och säger att det är nu de ska ta ställning.

– Nu är det dags för er att ställa frågan, vad ska vara min färd inom scouting?

»Det finns en väldigt stark kraft hos vuxna människor som bestämt sig för att utvecklas.«

TREKLÖVER GILWELLS BLING BLING

Alla som slutfört en TG-kurs får bära de så kallade TG-insignerna. De är olika symbolföremål och består bland annat av en gråbeige halsduk med en liten ruta av skotten McLaren's klanmönster. Det var McLaren som skänkte Gilwell Park till Baden-Powell. Dessutom får man så kallade »Wood Badges«, två träpärlor som bärs runt halsen i en lädersnodd. De är kopior av pärlorna i ett Zulu-halsband som Baden-Powell kom över i Afrika. Kursdeltagarna får också en silverbrosch i form av en treklöver. Varje brosch är gjord av ett riktigt klöverblad som sedan försilvrats.

SLAPPSCOUTING!